

1998

Vakblad Maatwerk

Van mededelingenbladen naar onafhankelijke vakbladen

Vanaf 2008 is *Maatwerk* het vakblad van de NVMW. Als in 2015 de BPSW wordt gevormd, verandert de naam in *Vakblad Sociaal Werk*.

TEKST MARC HOYTNIK & JAN WILLEM BRUINS # TMW – WELZIJNSWERKBLAD – TIJDSCHRIFT VOOR SOCIALE VRAAGSTUKKEN – MAATWERK – VAKBLAD SOCIAAL WERK

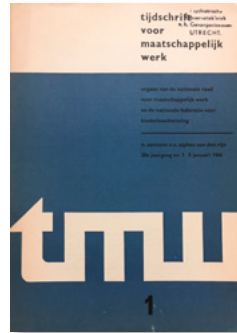
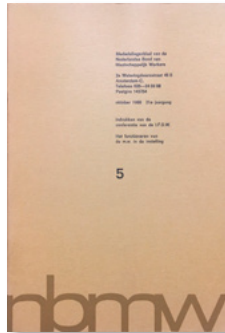
Sinds de oprichting van de NVMW en 'Dr Ariens' in 1947 verschijnen er mededelingenbladen, nieuwsbrieven en vakbladen. Tot de fusie van beide verenigingen in 1969 geven beide een eigen verenigingsblad uit.

Daarnaast verscheen vanaf 1947 het *Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk*. Dit tijdschrift werd uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk en de Nationale Federatie de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming. Het moest een vrij podium worden voor wetenschappers, beleidsmakers en professionals. Het tijdschrift was in zekere zin de voortzetting van het *Tijdschrift voor armenzorg* uit 1900 dat in 1922 verder ging als het *Tijdschrift voor Armwezen, Maatschappelijke Hulp en Kinderbescherming*. Minister Drees sprak bij het verschijnen van het eerste nummer de wens uit: 'Moge het de redactie gegeven worden, en de kennisverspreidende en de synthetische taak van het nieuwe tijdschrift tot volle ontplooiing te brengen... langs die wegen die de ontwikkeling van het maatschappelijk werk vraagt. Voor de in nood verkerende Nederlandse burger en voor de Nederlandse gemeenschap kan dit rijke vruchten afwerpen.' Het *Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk*, afgekort als *TMW*, hield het in een tweewekelijkse frequentie lang vol. De jaren vijftig waren de emancipatiejaren van het maatschappelijk werk. De ene nieuwigheid na de andere bereikte de redactie burelen. Jo Boer en Marie Kamphuis – alle andere grootheden uit de geschiedenis van het sociaal werk zijn of redacteur geweest of hebben er regelmatig bijdragen aangeleverd – traden toe tot de redactie, en schreven de kolommen vol met verhandelingen over het opbouwwerk en social casework. In 1972 drong de nieuwe tijdgeest ook door in de naam van het tijdschrift. De afkorting *TMW* bleef gehandhaafd, maar heette kortstondig *Tijdschrift Mens en Welzijn* en daarna *Tijdschrift voor Maatschappijvraagstukken en Welzijnswerk*.

Sociale vraagstukken

In 1976 verscheen, in een oplage van 50.000, *het Welzijnsweekblad*. Het blad werd gratis onder professionals en organisaties

verspreid en draaide volledig op advertenties. In de schaduw van het *Welzijnsweekblad* begon het *Tijdschrift voor Maatschappijvraagstukken en Welzijnswerk* enigszins te kwakkelen; het verscheen vanaf 1976 eerst onder de titel *Welzijnsmaandblad*, vervolgens in 1982 als *TMW*-kwartaal, een driemaandelijks tijdschrift met stevige achtergrondartikelen, om tenslotte vanaf 1984 weer verder te gaan als *Welzijnsmaandblad*. Vanuit dit blad loopt er een lijn naar het *Tijdschrift voor de Sociale Sector* en het huidige *Tijdschrift*

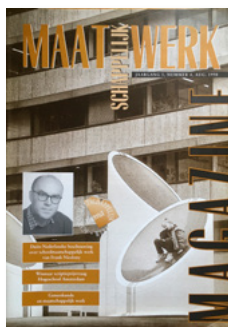
De vakpers heeft de afgelopen 75 jaar diverse gedaanten aangenomen.

voor *Sociale Vraagstukken* (plus website). Het eigenstandige *Welzijnsweekblad* ging op in het commerciële *Zorg+Welzijn*. De vakpers ging steeds meer over algemene 'sociale vraagstukken' en dreef steeds verder af van het maatschappelijk werk en de specifieke beroepsvarianten. Dat was voldoende reden om toch weer een eigen tijdschrift voor het beroep in het leven te roepen. Dat werd *Maatwerk*, *vakblad voor maatschappelijk werk*, dat na zo'n dertig jaar onderbreking in de voetsporen van het naoorlogse *Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk (TMW)* is getreden.

Effectiviteit

Maatwerk kwam voort uit het gelijknamige mededelingenblad van de beroepsvereniging en heeft een relatief grote oplage, omdat alle leden van de beroepsvereniging het blad ontvangen. Onder deze naam ging het tijdschrift in december 1998 van start met een themanummer over de geschiedenis van het maatschappelijk werk naar aanleiding van het honderd jarig bestaan van de beroepsopleiding met daarin onder meer publicaties van boegbeelden van het sociaal werk Nora van Riet en de eerste hoogleraar Grondslagen van het maatschappelijk werk Geert van der Laan. Laatstgenoemde benadrukte daarin geheel in lijn met Marie Kamphuis het belang van wisselwerking tussen wetenschappelijke kennis en praktijkkennis voor een goede beroepsuitoefening. Het is een van de vele onderwerpen die de gemoederen in het tijdschrift bezighoudt aan begin van de 21ste eeuw. Exact 10 jaar na de start van *Maatwerk* en zestig nummers verder verscheen een themanummer over effectiviteit van het werk en

de betekenis van de *evidence based practice*. Met daarin ook ruim baan voor critici van deze op het medisch model geïnspireerde beweging. In de geest van haar voorgangers en inmiddels onder leiding van Margot Scholte zag de redactie het vakblad in de eerste plaats nog altijd als platform voor professionals, beleidsmakers en wetenschappers waar voor het vak nieuwe kennis en relevante ontwikkelingen verspreid, besproken en gediscussieerd werd.

Vakblad sociaal werk

Ondertussen volgden ontwikkelingen in het werkveld elkaar snel op en deze lieten ook het vakblad niet ongemoeid. In 2007 werd de Wet maatschappelijke ondersteuning ingevoerd en in 2015 werd met de decentralisering het sociaal beleid verder van het rijk naar de gemeenten verplaatst: onderwerpen zoals integraal werken en de nadruk op zorg en steun uit eigen sociale netwerken kregen veel aandacht. In hetzelfde jaar veranderde de naam *Maatwerk* bovendien in *Vakblad Sociaal Werk (VSW)*, gelijktijdig met de naamsverandering van Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers (NVMW) in Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW) en in de slipstream van de Nederlandse beroepsopleidingen die afscheid namen van de inrichting van het onderwijs langs de klassieke lijnen SPH, CMV en MWD. VSW is het grootste vaktijdschrift voor sociaal werkers van Nederland en net als haar voorgangers altijd verweven geweest met ontwikkelingen in en rond de beroepsvereniging, maar de redacties zijn tot vandaag de dag onafhankelijk gebleven. Sinds 2022 verschijnt het tijdschrift ook digitaal op www.mijnsociaalwerk.nl.